

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Галабурди Анни Станіславівни
на тему: «Фінансова політика держави у системі
макроекономічного регулювання»,
затверджена рішенням вченої ради КНТЕУ
(протокол № 4 від 28 жовтня 2021 р.),
на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор,
декан факультету фінансів та обліку Канєва Тетяна Володимирівна

Актуальність теми дисертації.

Фінансова політика держави займає ключове місце у забезпеченні економічного зростання, гарантування усім верствам населення соціальної захищеності, стимулювання розвитку галузей народного господарства та створення інвестиційно-привабливого клімату. Пріоритетним стратегічним завданням державного управління фінансовими ресурсами виступає досягнення збалансованості ланок бюджетної системи, фінансової стійкості та конкурентоспроможності на світовому ринку.

Реалізації державних програм економічного розвитку, формування збалансованості системи державних фінансів та досягнення поставлених цілей зовнішньоекономічної діяльності – забезпечується державою через механізм фінансової політики. Обґрунтована та зважена фінансова політика держави, з урахуванням макроекономічних тенденцій, виступає основою розвитку системи управління державними фінансовими ресурсами, що забезпечить ефективність мобілізації і розподілу коштів бюджету. Актуальність дослідження обумовлена тим, що реалізація фінансової політики держави для забезпечення фінансування цільових програм соціально-економічного розвитку, стимулювання діяльності суб'єктів народного господарства здійснюється через інструменти фінансового механізму. Таким важливим інструментом є бюджет, адже завдяки йому держава визначає економічну політику. Саме тому, від правильності обрання курсу фінансової політики залежить створення сприятливого економічного середовища для розвитку інвестиційного простору, діяльності національного господарства та забезпечення громадян соціальними гарантіями.

Серед вагомих досліджень зарубіжних науковців у сфері фінансів та фінансової політики варто назвати праці М. Аззімонті, Ш. Бланкарта, Дж. Б'юкенена, А. Вагнера, Дж. Кейнса, П. Кругмана, А. Парето, У. Петті, А. Пігу, Д. Рікардо, П. Самуельсона, А. Сміта, Дж. Стігліца, А. Субраман'яна, В. Танзі, Дж. Тобіна, М. Фрідмана, Дж. Хікса. Питанню розробки та реалізації теоретичних основ функціонування бюджету в умовах

економічних перетворень, фінансової політики та її впливу на соціально-економічний стан держави присвячено дослідження вітчизняних вчених С. Буковинського, О. Василика, А. Гальчинського, Т. Канєвої, І. Луніної, Л. Лисяк, А. Мазаракі, В. Макогон, П. Нікіфорова, Л. Морозової, В. Опаріна, М. Пасічного, Д. Полозенка, Г. П'ятаченка, Ю. Радіонова, Л. Сідельникової, В. Федосова, І. Чугунова, С. Юрія та багато інших.

Важливим фактором вивчення питань фінансів, механізму фінансової політики та міжбюджетних відносин є те, що пріоритет функціонування злагодженої фінансової системи у системі макроекономічного регулювання відіграє роль рушійної сили для забезпечення злагодженості координації між соціальними і бюджетно-податковими ланками фінансової системи.

В умовах сьогодення важливим завданням у сфері управління державними фінансовими ресурсами є досягнення макроекономічної збалансованості, посилення ефективності та результативності фінансової політики держави, з'ясування її ролі та впливу на розвиток соціально-економічних відносин, розроблення та реалізація дієвих бюджетно-податкових інструментів, які сприятимуть підвищенню ефективності та результативності функціонування фінансової системи країни. Доцільним є обґрунтування підходів щодо удосконалення формування фінансової політики держави у системі макроекономічного регулювання, використання механізму функціонування бюджетно-податкових інструментів з урахуванням засад побудови фінансової політики держави.

Зазначене свідчить про актуальність дисертаційної роботи та обумовило визначення її мети, завдань, об'єкту і предмету дослідження.

Новизна дослідження та отриманих результатів.

Основними результатами, що мають наукову новизну і характеризують особистий внесок автора, є:

вперше:

- розкрито сутність формування та реалізації державної фінансової політики у системі макроекономічного регулювання, яка полягає у сукупності механізмів управління та реалізації державної фінансової політики, взаємодії учасників фінансово-бюджетних відносин з урахуванням макроекономічного стану країни, забезпеченні фінансової стійкості та стабільності країни в умовах обмеженості державних фінансових ресурсів за рахунок синергічного взаємозв'язку між складовими фінансової системи, зокрема: бюджетної, податкової, грошово-кредитної, боргової, митної, використанні дієвих бюджетно-податкових інструментів, які сприятимуть підвищенню ефективності та результативності функціонування фінансової системи країни, з метою забезпечення дієвості та стійкості системи державного фінансового управління, підтримки необхідного фінансово-економічного балансу;

удосконалено:

- підходи щодо визначення фіскальної результативності та регулятивного впливу вітчизняної податкової політики на економічні процеси, які ґрунтуються на розробленні заходів щодо дотримання оптимального податкового навантаження відповідно соціально-економічного стану країни, що вплине на дієвість формування дохідної частини бюджету;
- положення щодо розвитку вітчизняної бюджетної політики як складової фінансової політики держави, які сформовані на основі створення ефективної та стійкої системи бюджетного управління через забезпечення раціонального використання державних фінансових ресурсів;
- підходи щодо координації інструментів та заходів державної фінансової політики в контексті забезпечення макроекономічної стабільності, що полягає у стимулюванні економічного зростання через посилення взаємодії між складовими елементами фінансової політики держави з врахуванням економічних тенденцій;

дістало подальший розвиток:

- положення щодо напрямів формування і реалізації фінансової політики держави у системі макроекономічного регулювання, що ґрунтується на положеннях стратегічного фінансово-економічного планування на середньострокову та довгострокову перспективи;
- узагальнення та систематизація досвіду застосування інструментів державного фінансового регулювання економіки у зарубіжних країнах, у тому числі із врахуванням особливостей побудови механізму взаємодії фінансово-бюджетних відносин;
- підходи до розробки основних засад державної фінансової стратегії суспільного розвитку, у тому числі, що посилюватиме ефективність та результативність фінансово-бюджетних відносин та сприятиме соціально-економічному розвитку країни.

Теоретичне значення отриманих результатів полягає в розкритті сутності формування та реалізації державної фінансової політики у системі макроекономічного регулювання, яка полягає у сукупності механізмів управління та реалізації державної фінансової політики, взаємодії учасників фінансово-бюджетних відносин з урахуванням макроекономічного стану країни, забезпеченні фінансової стійкості та стабільності країни в умовах обмеженості державних фінансових ресурсів за рахунок синергічного взаємозв'язку між складовими фінансової системи, зокрема: бюджетної, податкової, грошово-кредитної, боргової, митної, використанні дієвих бюджетно-податкових інструментів, які сприятимуть підвищенню ефективності та результативності функціонування фінансової системи країни, з метою забезпечення дієвості та стійкості системи державного фінансового управління, підтримки необхідного фінансово-економічного балансу.

Практичне значення одержаних результатів.

Теоретичні положення та висновки дисертаційної роботи, що розкривають сутність та роль фінансової політики у системі макроекономічного регулювання, мають практичне значення при формуванні та реалізації фінансової політики, спрямованої на підвищення її ефективності у процесі регулювання та провадження у системі економічних відносин.

Основні висновки та результати дисертаційної роботи використано Секретаріатом Кабінету Міністрів України при опрацюванні проєктів нормативно-правових актів з питань розробки та реалізації фінансової політики держави (довідка від 15.01.2025 р. № 67-18/1-25).

Апробація результатів дисертації.

Основні теоретичні та методологічні положення, результати дисертаційного дослідження доповідалися на науково-практичних конференціях: «Фінансовий ринок: сучасні тренди та нові виклики» (м. Київ, 2022 р.), «Фінансова політика як складова економічного розвитку» (м. Київ, 2023 р.), «Глобальні зміни вітчизняного фінансового сектору в посткризовий (післявоєнний) період» (м. Київ, 2023 р.), «Science and society: modern trends in a changing world» (Vienna, Austria, 2023 p.) «Achievements of 21st century scientific community» (м. Дніпро, 2023 р.), «Фінансові інституції – сучасні виклики та нові можливості» (м. Київ, 2024 р.), «Фінансово-бюджетна політика в умовах воєнного стану» (м. Київ, 2024 р.), «Mechanisms of Scientific and Technical Potential Development» (м. Дніпро, 2024 р.).

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Державного торговельно-економічного університету: «Фінансова політика соціально-економічного розвитку країни» (номер державної реєстрації 0121U100344), «Державна фінансова політика суспільного розвитку» (номер державної реєстрації 0122U001433), «Формування доходів бюджету як складова фінансової безпеки держави» (номер державної реєстрації 0122U001434), «Фінансово-бюджетна політика в умовах суспільно-економічних перетворень» (номер державної реєстрації 0124U000331), автором надано відповідні матеріали та пропозиції щодо формування фінансової політики держави у системі макроекономічного регулювання.

Особистий внесок здобувача полягає у розкритті сутності фінансової політики держави у системі макроекономічного регулювання. Наукові результати та висновки, які виносяться на захист, одержані автором самостійно.

Відповідність дисертації вимогам, що представляються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Галабурди А.С. на тему «Фінансова політика держави у системі макроекономічного регулювання» є завершеною науковою працею, в якій отримано нові обґрунтовані результати. Дисертаційну роботу виконано на достатньо високому рівні, її результати мають наукову новизну і практичну значимість. Основні положення дисертаційної роботи опубліковані в наукових фахових виданнях, оприлюднювались на науково-практичних конференціях. Дисертаційне дослідження відповідає обраній темі, розкриває її сутність та підтверджує, що автором повністю вирішено поставлені у роботі завдання.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Галабурда А.С., Шевченко С.О. Податкова політика в умовах воєнного стану. *Економічний вісник університету*. 2022. № 54. С. 123-130. (0,5 друк. арк.) <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2022-54-123-130> (особистий внесок здобувача – розкрито сутність податкової політики держави).

2. Канєва Т., Галабурда А. Бюджетна політика держави в умовах воєнного стану. *Scientia fructuosa*. 2022. № 4 (144). С. 98–109. (0,8 друк. арк.) [https://doi.org/10.31617/1.2022\(144\)07](https://doi.org/10.31617/1.2022(144)07)

3. Канєва Т., Галабурда А. Фінансова політика України в сучасних умовах. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. 2023. Випуск IV (92). С. 190-200. (0,7 друк. арк.) <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2023-4.92.13>

наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації :

4. Галабурда А.С. Податкова політика в умовах воєнного стану. *Фінансовий ринок: сучасні тренди та нові виклики*: матеріали Всеукр. наук.-прак. інтернет-конф. (м. Київ, 31 жовтня 2022 р.). Київ: ДТЕУ, 2022. С. 9-10. (0,1 друк. арк.). URL: <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/daa741958105e699b2f6f8e99214d13f.pdf>

5. Галабурда А.С. Фінансова політика у системі соціально-економічних відносин. *Фінансова політика як складова економічного розвитку*: матеріали Всеукр. наук.-прак. конф. (м. Київ, 11–12 квітня 2023 р.). Київ: ДТЕУ, 2023. С. 16–18. (0,2 друк. арк.). URL: <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/3043ab09788d719c6ad51708e587adb2.pdf>

6. Галабурда А.С. Фінансова політика держави: стан та перспективи розвитку. *Глобальні зміни вітчизняного фінансового сектору в посткризовий (післявоєнний) період*: матеріали Всеукр. наук.-прак. конф. (м. Київ, 12 жовтня 2023 р.). Київ: ДТЕУ, 2023. С. 40–41. (0,2 друк. арк.). URL: <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/87fb45e6b95035ab9d330b5d7574e1fb.pdf>

7. Канєва Т.В., Галабурда А.С. Шляхи вдосконалення фінансової політики в умовах євроінтеграції. *Science and society: modern trends in a changing world*: матеріали I Scientific and Practical Conference Vienna (м. Відень, Австрія, 18-20 грудня 2023 р.). Відень, Австрія. 2023. С. 624–628. (0,3 друк. арк.). URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/SCIENCE-AND-SOCIETY.-MODERN-TRENDS-IN-A-CHANGING-WORLD-18-20.12.23.pdf>
8. Галабурда А.С. Бюджетна політика як складова фінансової політики. *Achievements of 21st century scientific community*: матеріали I Міжн. наук.-прак. інтернет-конф. (м. Дніпро, 14-15 вересня 2023 р.). Дніпро. 2023. С. 109-110. (0,1 друк. арк.). URL: <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2023/09/Conference-Proceedings-September-14-15-2023.pdf>
9. Галабурда А.С. Основні елементи державної фінансової політики. *Фінансові інституції – сучасні виклики та нові можливості*: матеріали Всеукр. наук.-прак. інтернет-конф. (м. Київ, 21 березня 2024 р.). Київ: ДТЕУ, 2024. С. 19-21. (0,2 друк. арк.). URL: <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/2cdaa96f124c546760b09cdc20a6b35f.pdf>
10. Галабурда А.С. Пріоритети фінансової політики держави. *Фінансово-бюджетна політика в умовах воєнного стану*: матеріали Всеукр. наук.-прак. конф. (м. Київ, 17–18 квітня 2024 р.). Київ: ДТЕУ, 2024. С. 11-12. (0,1 друк. арк.). URL: <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/fcd20406e26a177cec674c0785c4a182.pdf>
11. Галабурда А.С. Концептуальні засади державної фінансової стратегії суспільного розвитку. *Mechanisms of Scientific and Technical Potential Development*: матеріали IV Міжнар. наук.-прак. інтернет-конф. (м. Дніпро, 14-15 листопада 2024 р.). Дніпро, 2024. С. 94–95. (0,1 друк. арк.). URL: <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2024/11/Conference-Proceedings-November-14-15-2024-3.pdf>

ВИСНОВОК: Розглянувши дисертацію Галабурди Анни Станіславівни на тему «Фінансова політика держави у системі макроекономічного регулювання» та наукові публікації, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації, визначивши особистий внесок за темою дисертації у наукових публікаціях із співавторами та за результатами публічної презентації результатів наукових досліджень на кафедрі фінансів, вважаємо, що робота актуальна, являє собою самостійно виконану наукову працю, має наукову новизну та практичну цінність.

Всі ідеї, наукові результати, матеріали наукових досліджень розроблені та виконані здобувачем особисто, не містять текстових запозичень інших авторів без посилання на джерело. Всі публікації та дисертаційна робота виконані Галабурдою Анною Станіславівною із дотриманням принципів академічної доброчесності.

Дисертаційна робота на здобуття ступеня доктора філософії відповідає вимогам, визначеним наказом МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 року № 40 та Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

**Головуючий на засіданні
публічної презентації наукових результатів
дисертаційної роботи
завідувач кафедри фінансів ДТЕУ,
доктор економічних наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
заслужений діяч науки і техніки України,
лауреат Державної премії України
в галузі науки і техніки**

08 квітня 2025 р.

Ігор ЧУГУНОВ
Підпис Ігор Чугунов засвідчую
Зав. Начальник відділу кадрів Н. Шлевченко